

Světlem - letem

Nejsevernější noviny. — Finské listy sdělují, že také Eskymáci v Gronsku, chtěli mít noviny a jejich přání se nyní vyplnilo. V Godthaabu v Gronsku vychází měsíčník "Katoriknik" v řeči Eskymáků. Evangelický duchovní Moeller, který jej vydává, jest v jedné osobě redaktorem, tiskařem, roznášedlem a pokladníkem. List stojí čtvrtletně jednu kajku, ročně jednoho tulene.

Pierpont Morgan — knížetem? Newyorský finančník P. Morgan má prý nejlepší vyhlídky, že stane se knížetem "svatě římské říše" — jestliže totiž přestoupí k církvi katolické. Morgan, jenž dosud náleží k církvi episkopální, je prý osobním přítelem nynějšího papeže a je často jeho hostem. Ostatně prý pomýšlí zcela vážně na přestoupení k církvi katolické. V tom případě papež jmenovává jej bude knížetem, což je nejvyšší titul, jaký církvi katolické uděluje a jenž dříve udělován byl jen vládnoucím knížatům. Pevný poplatek za titul knížecí obnáší 150,000 dolarů, takže Morgan bez obětí ho neobdrží, avšak obnos ten je pro něho pouhou maličkostí. Titul papežského vévody stojí 100,000 dolarů, papežského hraběte 20,000 dolarů.

Úmrtní dům Jana Nerudy v Praze. — Jeden z dobrých přátel našeho listu, v přítomné době meškající na návštěvě ve staré vlasti, pochlubil se v posledním svém dopise, že bylo mu dopřáno spatřit dům, v němž vypustil šlechtinou duši jeden z nejlepších lidí českých — Jan Neruda. Dalo jim prý to hezký kus práce, nežli jej našli, ale konec konců našli jej přece. Zajímavou epizodu o tom hledání přinesla "Zlatá Praha": Hlouček amerických Čechů, kteří položili věnce na hrob Nerudův, zaměřili z Vyšehradu do Vladislavské ulice — podívat se na dům, kde Neruda zemřel. Prošli celou ulicí nahoře i dolů, přibrali na poradu pražského krajanu, ten je dovedl k Měšťanské besedě a řekl jim: "Tady naproti některý z těch domů je to." Američtí krajané smutně si povzdýchli, že se už pomalu ani nikdo nepamatuje, v kterém to domě náš Neruda zemřel. A našel se mezi nimi dokonce jeden idealista, který se těšil, že spatří i tu úmrtní komnatu Nerudovu, že tam zůstalo zachováno všechno tak, jak tenkrát bylo — na věčnou památku Nerudovu. "Ale byl ten krajan právě — z Ameriky," dodává s truchlivým pokynem feuilletonista "Zlaté Prahy". — "Národní Listy," které si výtky této povšimly, dodávají: "Vážná výtka, jaké se takto jemným způsobem nepřímou dostává naší veřejnosti, je avšak věcná a oprávněná. Jak by to bylo pěkné, kdyby si jí povšimla na příklad "Umělecká beseda" a opatřila zcela prostou pamětní tabulku na úmrtní dům Nerudův. Nepatrný náklad s tím spojený nestál by jistě ani za řeč. Cítíme jistě všichni, jak je zahanbující ta drobná příhoda o tom, kterak američtí Čechové hledali marně dům, kde zemřel Jan Neruda."

Kdy se v českých dějinách pije. — Časopis "Český Jih" vypočítává příležitosti, při kterých se u nás pije následovně: Když se slaví křtiny — to je často. Když je pohřeb — to je také často. Když se pracuje v poli — to je po tři čtvrti roku. Když je špatně od žaludku — to nebývá zřídka. Když

je tučný oběd — aby to žaludek dříve ztrávil. Když jdou dělníci do práce — to bývá každý den. Když odbije 1 — aby se dělník posílil. Když je svačina — sice by to nebyla svačina. Když je litkup — ke zdaru koupě a prodeje. Když se slaví svatba — aby bylo dosti veselo. Když je žena v šestineděli — protože pivo nesmí. Když slunce páří — kořalka schladí. Když mrzne — kořalka hřeje. Když není kuráž — aby byla. Když se jde okolo kořalečnicka — aby nenadával. Když je plno trampot — aby se zahnal. Když potká štěstí — aby se oslavilo. Když se ráno vstane — aby žaludek něco měl. Když se nedostavuje apánek — aby se spíše usnulo. Když jsou zabijačky — aby nebylo po "tlustém" špatně. Když bolí v životě — aby to přestalo. Když je zpívání před pohřbem — aby se "dušička" zapila. Když je kdo uráčen — aby se neschvátli. Když se dere peří — aby dračky neusnuly. Když není na pivo — na kořalku se přece sežene. Když přijde host — který pivo nerad. Když se slaví svátek — aby to moc nestálo. Když se jde na hon — aby bylo lépe vidět na "mušku". A když je chuf — a ta je skoro pořád.

Kdo vynalezl telefon? — Otázku tuto zodpovídá "Tribuna Illustrata". Všeobecně se považují za vynálezce telefonu Američané Graham Bell a Elisa Grayova, kteří dne 14. února 1876 a sice každý pro sebe zažádali o patent pro telefon téhož systému, jimi vynalezený. Oba dospěli k vynálezu různými cestami a prostředky. Než padá na ně podezření, že došli k tomu úspěchu na základě popisu Karla Bourseula, telegrafního úředníka francouzského. Tento již 26. srpna 1854 uveřejnil v "Illustration" popis jím vynalezeného telefonu, vysvětlil podrobně a vědecky jeho zařízení a ukázal jeho upotřebení v praxi. Faktum toto zjistil i ministr obchodu Jules Roche. Jako předseda telegrafického kongresu v r. 1890 předložil tomuto všechny doklady a důkazy vynálezu Bourseulova, který toho času bydlel v provincii jako telegrafní inspektor ve výslužbě. Po volav ho pak do Paříže, udělil mu v přítomnosti členů kongresu slavnostně řád čestné legie a vyznamenal ho i jiným způsobem. Bourseule sám z počátku myslil, že mož. no telefonem upotřebiti toliko na malou vzdálenost. Na základě jeho byl potom zhotoven mikrofon a také diktograf, který před krátkým časem vynalezl Američan K. M. Toner. Snad nebude dlouho trvat, že bude vynalezen i telefon bez drátu, jenž by způsobil značný převrat v celém společenském životě.

Komáři a barvy. — Nejen u lidí, ale i u zvířat jeví se často záliba pro jisté barvy. Příčiny zjevu to, ho nebyly dosud vědecky vyšetřeny, ač by z mnohých důvodů toho zasluhovaly, neboť by nám mohly vysvětliti různé zjevy v přírodě. Zajímavé pokusy v této věci s komáři a moskyty konal profesor G. E. Mattei, o nichž uveřejnil zprávu v "Rivista Agricola". Jak již dříve někteří učenici dokázali, přenášejí komáři, žijící v bažinách, zimnici, nebo dle některých jí přímo způsobují. Při svých pokusech pozoroval prof. Mattei, že komáři se zálibou nejdříve sednou si na černé šaty nebo černé zbarvené části těla lidského, aniž by ho bodli, kdežto, je-li člověk oblečen v bílé šaty, sednou si hned na obnažené části těla a bodnou. Zjevem tímto vysvětluje, proč Indiáni v Americe a jmenovitě v Mexickém zálivu a v Brazílii, kde

jest nesmírně mnoho moskytů, nemnozí hroznou žlutou zimnici, která jest smrtelnější než cholera, kdežto Evropané a i Mongolové bývají nemocí tou decimováni. Nezřídka v některých krajinách se stává, že i devadesát procent cizinců nemocí té padne za oběť. Následkem toho musila Panamská společnost zastaviti práci na průplavu a čínská vláda varuje Číňany hledati práci na panamském isthmu, ač společnost jim nabízí velké platy a výhody, jakých jinde nenaleznou, tak že nemožno ani předvídati, kdy bude, nebo bude-li vůbec průplav dohotoven. Jest to velmi choulostivá otázka pro Spojené Státy, jež počinají nahlížeti, že jim v Tichém oceánu hrozí velké nebezpečí od Japonců, neboť nemají tak velké loďstvo, by chránily své zájmy na obou stranách Ameriky. Takým způsobem našli Japonci mocného spojence v komárech, kteří mohou rozhodnouti o nadvládě obou států v Tichém oceánu. Zjistí-li se úplně, že komáři jsou hlavní příčinou žluté zimnice, budou Američané nuceni vypověděti nejdříve jim válku, by dostavili panamský průplav a mohli v krátkém čase soustřediti loďstvo v Tichém oceánu. Nepodaří-li se jim to, mohou se v dohledné době rozloučiti s Filipinskými a Havajskými ostrovy.

Slepí foot-ballisté. — Z New Yorku se sděluje: Nejpodivnější fotbalové mužstvo jest zajisté ve státním ústavě slepých v Louisville v Kentucke. Ze všech hráčů jen tři velmi slabě vidí, ostatní jsou úplně slepi. Učitelé ústavu spářovali hlavní svůj úkol právě v tom, starati se o pečlivou tělesnou výchovu slepých chovanců a zavedením sportovních her, jež se na amerických školách s takovou oblibou pěstují, povzbuditi jejich sebedůvěru a rozhodnost. A hoši byli v novém oboru tak horliví, že skutečně dospěli k pozoruhodným výkonům. První pokusy byly konány v běhu o závod na krátkou vzdálenost a sice s takovým úspěchem, že se brzy mohlo přikročiti i ke skoku, tahání lana a šplhání. Když hoši takto nabyli velké jistoty v pohybu na hřišti, přešlo se k fotbalu, jehož pravidla ovšem vzhledem k slepým hráčům musila býti poněkud změněna, v podstatě však se hraje podobně jako u vidoucích mužstev. Také na ústa slepých v Overbrook v Pennsylvanii jsou sportovní hry pojaty do učebního plánu a slepi žáci provedli ve skoku, vrhání disku a běhu o závod znamenité výkony. Poslední běh o závod konal se na 90 yardů, jež vítěz urazil za dvanáct vteřin. Žádný jiný výkon, ani tělesný, ani duševní, nevyžaduje u slepce tolik energie jako rychlý běh. Helen Kellerová, hluchoněmá a slepá, jež se stala svými duševními výkony proslulou a jiní a jiní slepi, stojí na nejvyšším stupni vzdělání, neodvážili se nikdy, třeba jen několik kroků plnou silou běžeti. K tomu třeba jest zvláštního pomalého a metodického vývoje tělesné jistoty, než se slepi odváží vyvinouti ve volném pohybu plnou fyzickou sílu a účinek těchto výkonů na jejich mysl jest dle svědeckv učitelů nanejvýš příznivý.

Pravá česká "viržinka"
vyrábí jedině český doutníkář
FR. LAITNER
122 Sev. 20. ul., South Omaha.
Manufacturer of The only Old Country Virginia smok.

Tíživé bolesti

jsou příznakem nejvážnější nemoci, jež může potkat ženu, totiž spadání lůna. S tímto obyčejně přicházejí nepravidelné a bolestné měsíční periody, zeslabující odtoky, bolesti v zádech, bolesti hlavy, nervosita, závrat, podrážděnost, pocit únavy atd. Léčením toho jest

WINE OF Cardui regulator žen

tento záračný, léčivý, rostlinný výtažek, který má tak obdivuhodný, posilující vliv na všechna ženská ústrojí. Cardui utiňuje bolesti a reguluje menstruaci. Jest jistým a stálým lékem všech ženských chorob. U všech lékárníků a obchodníků v láhvích po \$1.00.

"TRPĚLA JSEM HROZNÉ BOLESTI v mém lůně a vaječnících," píše paní Naomi Baker z Webster Grove, Mo., "rovněž v mé pravé a levé straně a mé měsíční periody byly bolestné a nepravidelné. Od té doby, co užívám Cardui cítím se jako znovu zrozená a netrpím jako dříve. Jest to nejlepší lék, který jsem kdy užívala."

CHAS. H. STILLER vlastní vzorně zařízený Hostinec

na severozáp. rohu 13. a Howard ul. v Omaze. Má na skladě vždy nejlepší im. portované doutníky i domácí vína a likéry. Storzův ležák vždy na řecu. Chutný zákusek vždy po ruce. Zastavte se na jednu. 42

VÁC. ŠONKA vlastní nejlépe zásobený, útulný HOSTINEC

na sev.-vých. rohu 11. a Harney ul. v Omaze. Na ruce stále čerstvý Schlitzův mok, znamenité likéry všeho druhu a nejlepší doutníky. Teplý zákusek v každou chvíli. Tel. Douglas 4259. 391f

Dr. F. J. Káral,
český lékař a ranhojčí
Úřadovna v Karbaech bloku, číslo po-koje 303. — Tel. 1701.
Úřední hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5.
Obydlí sev. vých. roh 16. a Martha ul. Úřední hodiny: večer. Tel. Doug. 1875. Omaha, Neb. 18

50,000 KNIŽEK ZDARMA PO TAJNÉ NEMOCE MUŽŮ. POŠTĚ

Tato kniha obsahuje mnoho vyobrazení, a jest pravým z drojem vědy pro staré i mladé, kteří trpí slabostí, strachem, neduhy žaludeční ledviny, otravou krve, kapavkou, neduhy žaludeční ledviny a měchyřov. Kniha ta Vám objasní jak se můžete vyléčiti doma a jistě. Pište nám český.

Porada zdarma. Úřední hodiny od 9ti do 5ti Vneděl od 10ti do 2hé odpoledne.
DR. JOS. LISTER & CO.,
40 Jarborn St., B A 7 CHICAGO, ILL, U. S. A.

TELLMORE Jest výtečný druh whisky, jejíž výhradními rozestřatelci jsou
Atlas Wine and Liquor Co.,
VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI
659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.
Zaručena dle vládního zákona o čistých potravinách a lékářích. JOHN J. FLORIAN, cestující jednatel.

GEORGI & VITÁK,
(dříve Louis Viták)
Pište si o cenníky, jsou zdarma. 4663 Gross Av. cor. 47 and Ashland Av., Chicago
Prodáváme veškeré hudební nástroje za tovární cenu.
Jame výhradní vyrábitele vyhlášených "Pearl Queen" Concertin a máme též pravé české harmoniky nejlepší jakosti. — Jediní zástupcové pro Ameriku slavných a světově známých dechových nástrojů vyráběných V. F. Cerveným a Synem pro které jsou doporučené na všech světových koncertovních: v Praze, Paříži, Lipsku, Bruselu a jinde. Náš obrovský tovární sklad, přívoz a vývoz hudebních nástrojů po celé Americe dokazuje nejlépe pověst našeho obchodu a důvěru, kterou chováme u ct. obecnstva. [9m6
Nakladatel českých hudebnin. Sp rávky všech nástrojů se vyřizují.

S. JUNG & CO., velkoobchod lihovinami
jsou jediní majitelé
Dr. A. Svobody Hořkého Vína.
Připravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, doporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lék při slabosti žaludku, nechuti k jídlu, nezáživnosti a všech podobných nemocích. Prodáváno jest v plných kvartových láhvích. Žádejte o toto víno, jež jest k dostání ve všech českých hostincích. 47
J. H. SHARY,
548 BEE BUIDO, OMAHA, NEB. Telefon Douglas 3133

Předplatte se na "Pokrok," \$1 ročně.